

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Évesz. évre 100 kor., félévre 50 kor., negyedévre 25 kor.
Egyes szám ára 2 korona
Hirdetések felvétele egyezség szerint.

Főelős szerkesztő: BOR JÁNOS.
Kiadótulajdonos: BORBÉLY SAMU.

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I. Vasút-utca 306.

Lanyhult a veszedelem

Az orosz vörös csapatok előnyomulása Varsó ellen nagyban veszélyeztette a lengyel hadsereg helyzetét. Brusszilov, akiről Ludendorff német vezértábornagy úgy nyilatkozott a napokban, hogy a vörösök kezében maga is csak fogoly, kemény katona és előtte Lengyelország hadereje nem tűnt fel nagyobb akadálnak. Ámde a lengyelek erősen kitartanak és a Varsóhoz vezető utak védelmét hősiességükkel új alapokra helyezték. Az oroszok előretörése nem gondolt akadályokba ütközött, ami annak is tulajdonítható, hogy a lengyel hadsereg vezetését francia vezérkari tisztek irányítják s a franciáktól érkezett a fegyverzeti és technikai felszerelések legnagyobb része is. Emellett a franciák Szilézián keresztül egyre szállítják csapataikat. Kattowitz környékén a szénbányászok és a francia csapatok között komoly összeütközések voltak a héten, amelynek igen sok ember áldozata lett.

Emberi számítás alapján megállapítható lett, hogy az orosz harcoló csapatok száma 60—65 hadosztály, vagyis hat-hétszáz ezer ember lehet. Ugyanannyi lehet legfeljebb a tartaléka is. Ez a nagy szám több mint ezerkilométeres fronton oszlik meg. Tudnunk kell azt is, hogy az orosz szovjet hadat üzent Romániának is, déli Oroszországban pedig Wrangel tábornok harcol a vörösök ellen. Így nagyon le vannak kötve az orosz csapatok más helyeken is. Az orosz szovjet felszólította Romániát, hogy üritse ki Bukovinát, Besszarábiát és a Dobrudzsát. E hirre Foch francia tábornagy azonnal Bukarestbe utazott s most arra törekszik, hogy Wrangel tábornok csapataival összeköttetésbe hozhassa a románok haderejét és alulról támadják Oroszországot, ha ugyan közbe Románia meg nem gondolja a dolgot és ki nem egyezik az oroszokkal.

Wrangel ellenforradalmi tábornokot a hét folyamán Franciaország hivatalosan elismerte, amit az angol kormány felette zokonyt. A hamarosan megindított tárgyalásokon a helyzet jelentékenyen simult, de az angolok ma sem éreznek semmi hajlandóságot az újabb háborúzásokra. Gazdasági, pénzügyi érdekből szeretnének Oroszországgal jóban lenni, ámde a spekuláció terén igen erős versenytársa Németország, amely közelebb is fekszik és most jobb arcot is tud vágni a dolgokhoz.

Jellemző, hogy Csehországban általános mozgósítást rendeltek el. Eleinte úgy hírelt, hogy Magyarország ellen történt volna a mozgósítás, mert a csehek attól tartottak, hogy mi a lengyelek segítségére fogunk sietni. A magyar kormány ismeretes nyilatkozata után azonban kisült, hogy mindez csak humbug. A valódi ok az, hogy augusztus 21-ére volt tervezve Csehországban a vörös uralom kikiáltása. Minden intézkedés megtörtént, hogy a cseh kommunisták diadalra jussanak és nyomban csatlakozhassanak az orosz szovjethez, azonban tervök elárultatott s a cseh kormány észrevéve, hogy az ántánt és az orosz barátság keresése közben zsákutcába jutott, a nagyobb baj elhárítása céljából a mozgósítás fegyveréhez nyult. Ezzel azonban csak rövid időre menthette meg magát, mert hiszen a belső betegség ellen örökös mozgósítással nem élhet.

A magyar nemzet létérdeke azt parancsolja, hogy mi ezekben a komoly időkben a saját belső megerősödésünket munkáljuk s a külpolitika szövevényes bonyolultait hagyjuk teljesen a diplomaták kezén. Évszázadok kellenek ahhoz s egy előrelátó, komoly nemzedék, hogy mi újból talpra állhassunk és régi fényét, dicsőségét, erejét a magyar állam visszanyerhesse.

KÜL- ÉS BELPOLITIKA

A lengyel ellentámadás, amely nagy erővel indult meg, jelentős sikerrel járt. A lengyelek megsemmisítettek négy vörös hadosztályt és a vörös hadsereg csapatai fejtellenül hátrálnak. Remélhető, hogy a katonai helyzet rövid idő alatt a lengyelek javára fordul.

A Minkszben megkezdett tárgyalásokon az orosz béke delegációt a hírhedt Radek vezeti. A békekilátások ujabban javultak, mert Wrangel tábornok sikerei nagyon nyugtalanítják a bolsevikokat és engedékenységre hangolja őket. Ha Wrangel előnyomulása még tovább tart, a szovjetkormányának el kell készülni arra is, hogy a gazdag Doni szénvidéket és a Kaukázust elveszti.

A vörös hadsereg fegyelmére jellemző, hogy a genfi vörös kereszt egyezményt durván megsérti és az elfoglalt területeken dühöngő vérengzéseket követ el a lengyel egészségügyi katonák ellen. Az oroszok különben mindenütt tuszokat szednek. Bielostok elfoglalása után két városi tanácsost a vörös véstörvényszék halálra ítelt és kilencezer polgárt internáltak.

Az angol kormány még mindig bizik, hogy az oroszok komolyan gondolnak a békére és csak akkor hajlandó Wrangel támogatni, ha a bolsevikok Lengyelország függetlenségét nem biztosítják.

A kedvező lengyel harctéri eseményeken kívül igen fontos mozzanat volt a külpolitikában ez a körülmény, hogy Wrangel orosz ellenforradalmi tábornokot és kormányzatát Franciaország és az egyesült Amerikai államok elismerték. Ebből éles ellentét merült fel Angolország és a francia kormány között, mert Anglia még mindig habozik Oroszország ellen bármit is tenni számítván annak lehetőségére, hogy a gazdasági forgalom megindultával Oroszország Németország felett Angliát fogja előnyökhöz juttatni. Ezért tagadta meg egyfelől a lengyelek segítségét is. Franciaország közölte azt a három feltételt Szovjetországgal, amellyel vele jóra lehetne jönni orosz részről. Ezek a pontozatok a következők: 1. Oroszország azonnal felhagy a lengyelek elleni hadműveletekkel és véglegesen biztosítja Lengyelország mai határait és nemzeti függetlenségét. 2. A francia tőke érdekeit megfizeti. 3. Az orosz szovjetek az orosz nép akaratára támaszkodva, olyan

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

törvényhozást létesítenek, amely alkotmányosan képviselheti és vezetheti Oroszország ügyeit. Természetes, hogy ezt Lenin és Trockij elutasították, hiszen ők nem a magok bőrével játszanak, hanem az oroszokéval. Akáresak Kun Béla.

Feltűnő, hogy habár a német politika egyáltalán nem hajlik a bolsevizmus felé, a német kormány mégis a legteljesebb jóindulatát mutatja Oroszország iránt. Ezt egyfelől a legyelek iránti ellenszenvének tulajdonítják. A lengyelek ugyanis Posen Felső-Szilézia és Danzig elvételeivel a német birodalmat tíz millió lakostól és nagyobb értékes területekből fosztották meg. Másfelől a német ipar és kereskedelem Oroszország felé irányíthatja legbiztosabban a jövőben útját. Ha az orosz piacot más hatalom foglalhatja le, ez kimondhatatlan csapást jelentene a németekre.

A csehek mozgósítása is nagy port vert fel a héten. Szegény Csehország nem tudja, hogy melyik tóba haljon. Szláv érzelmelt nem tudja rejtegetni, de francia keresztapjától is tart, emellett népének javarésze kommunista. Van a cseheknek baj elég. Legnagyobb baja mindenesetre a nagyzási hóbort, mely ugorkafára juttatta.

A törökök is aláírták a multhéten Párisban a kényszerű békét. Erre Törökország összes lapjai gyászkeretben jelentek meg. Török ország épen úgy járt, mint mi. Legértékesebb országrészeitől fosztották meg.

Az oláh külügyminiszter Take Jonecu a békeszerződés parlamenti tárgyalása alkalmával beszédet mondott, hogy a magyarokon könnyíteni kell a békeszerződés terheinek elviselésében. Igazán szép Take urtól ez a bizalom, de nem okosabb lett volna-e, ha Magyarország megszállása előtt adtak volna ki a román katonák előtt olyan parancsot, amelynek az lett volna a veleje, hogy ne könnyítsenek olyan sokat a magyar nép erszényén, buzáján, borán, jószágállományán, gazdasági felszerelésén.

A magyar országgyűlésen a héten megszavazták a bírák és ügyészek fizetésrendezéséről szóló, valamint az adójavaslatokat. A természetrendet módosításáról és a termények zár alá helyezéséről szóló kormányrendelet a hivatalos lap mai számában jelenik meg.

A földmivvelésügyi miniszteriumtól Rubinek Gyula elbucszott, helyét most már nagyatádi Szabó István foglalta el. Ő terjesztette a földbirtok javaslatot a nemzetgyűlés elé s ő fogja képviselni ott ezt az óriási fontosságú kérdést. Közélemezési miniszterre Vass József nemzetgyűlési képviselőt nevezte ki a kormányzó. Erőskezű, világos fejű szervező erő, aki bizonyára sok üdvöst alkothat. 1867 óta ő az első pap miniszter a kormányban.

szabó istván

A földrefom-javaslat

Nagyatádi Szabó István földmivvelésügyi miniszter a nemzetgyűlés szerdai ülésén betervezte a földbirtok politikai törvényjavaslatot. A törvényjavaslat lényege a következő:

A törvényjavaslat célja, hogy előmozdítsa a lehetőséghez képest a földszervezést

különösen a vitéségi éremmel kitüntetett földmivvelő katonák, a földmives hadirokkantak, a hadiözvegyek és hadiárvaik részére. Földben részesíthetők továbbá a mezőgazdasági munkások és törpebirtokosok, hogy az utóbbiak már meglévő földjeiket kisbirtokká kiegészíthessék. Végül gondoskodik a javaslat arról is, hogy ahol szükséges, közlegelők létesíttessenek, hogy a közszolgálati alkalmazottak, a hivatásos katonák és az érdemes gazdatisztek is földhözjussanak és ahol szükséges, a mezőgazdaság fejlesztése érdekében mintagazdaságok és középirtokok is alakítsanak.

Mivel a javaslat közérdekből rendezi a földbirtokviszonyokat, egyéni jogcimen senkinek sincs követelési joga arra, hogy neki földet juttassanak. Hiszen, ha minden földnélküli, ha minden munkás és minden törpebirtokos követelhetne földet, akkor Magyarország minden nagy és középirtokának teljes fölöstása mellett sem lehetne elég földet kiosztani. De hadirokkantoknak, hadiözvegyeknek és hadiárvaiknak, akiknek sem házuk, sem háztelkük sincs, okvetlenül kell juttatni megfelelő házhelyeket, még pedig olyan kedvezményekkel, amelyek még a kevésbé tehetőseknek is lehetővé teszik a házhely megszerzését. Nem kaphat földet az, aki az állam ellen vagy tiltott üzérkedésből folyólag elkövetett bűncselekményért lett elítélve, aki politikai jogait nem gyakorolhatja, aki nem magyar állampolgár, aki katona szökevény vagy olyan dologkerülő, akitől az ingatlan okszerű kezelése nem várható.

A törvény végrehajtását az Országos Földbirtokrendező Biróság fogja intézni, amelyben a kuriai és közigazgatási bírák lesznek többségben. Melléjük tagjai lesznek a bíróságnak a mezőgazdasági kamara kiküldöttei és az alruista pénzügyintézetek képviselői is. A szükséges földterületeket az állam részben szabadkézből, részben elővásárlás útján, ahol pedig másképpen földet szerezni nem lehet, megváltás útján szerzi meg. Az államot illető megváltási jog elsősorban a háboru alatt szerzett ingatlanokra és azokra terjed ki, amelynek tulajdonosságát az állam ellen irányuló büntetett miatt elítélték. Másodsorban az állam a megváltás útján megszerezhet bármely nagyirtokból annyit, amennyinek megváltása a megmaradó részen az okszerű gazdálkodást nem gátolja. Középirtok vagy kisirtok, eltekintve a háborus ingatlanoktól, egyáltalán nem esik váltás alá. Viszont azonban háztelkek céljára bármilyen birtok, tehát esetleg még kisirtok is, megváltható és az ilyen birtokot más nagyirtokból való megváltás útján kell kárpótolni. Gondoskodik a javaslat arról, hogy a különleges mezőgazdasági kultúrák, mint például kert, gyümölcsös, szőlő sbt., továbbá a mezőgazdasági ipari üzemek kivétessenek a megváltás alól. Hogy továbbá a bizonytalanság lehetőleg korlátok közzé szoríttassék, a javaslat kimondja, hogy bármely földbirtokos kérheti a földbirtokrendező biróságtól annak megállapítását, hogy az ő földje megváltás alá kerül-e. A földbirtokrendező biróság erre záros határidő alatt nyilatkozni köteles. Megváltásnak egyáltalán csak a törvény életbelépésétől számított öt éven belül lehet helye. Azt hogy valamely földbirtokból van-e megváltásnak helye, a földbirtokrendező biróság fogja végérvényesen megállapítani. Viszont a

megváltandó földterületért járó kártalanítást első fokon a törvényszékeknek alakitandó vegyes bíróság, végső fokon a Curianál alakitandó vegyes tanács fogja megállapítani. A megváltási ár teljes kárpótlást fog nyújtani. Hogy azok, akik megfelelő vagyon erővel nem rendelkeznek szintén földhöz juthassanak, a javaslat haszonbérletek kihasználásáról és járadékirtokok alakításáról is gondoskodik.

Szabályozza a javaslat az ingatlan eldarabolásokat is és minden tekintetben megvédi azoknak az érdekeit, akik üzletszerű parcellázóktól fognak földet vásárolni. A javaslat arról is gondoskodik, hogy azok, akik földhöz jutnak, azt meg is tarthassák, ezért a törvény alapján szerzett földeket otthonvédő rendelkezésekkel, továbbá örökösödés esetén olyan intézkedésekkel is körülbástyázza, hogy a földet osztatlanul egy örökös vegye át és a társörökösök csak hozadéki érték alapján követelhessek osztályrészüket. Az ilyen földbirtok továbbá korlátlanul meg nem terelhető, hanem csak szükséges vagy hasznos beruházások céljára és árverés alá is csak bizonyos korlátok közt vonható. A szükséges büntető rendelkezések fejezik be a törvényjavaslatot. A törvény kihirdetése napján fog életbe lépni.

szabó istván

Borzalmas napok

Irja: Kerekes Béla jegyző.

A lóca közepén ül a polgármester; mellette jobbról dr. Erdős Kálmán tanácsnok, előtte áll Körner Béla bankigazgató s Erdős Lajos takarékpénztári főkönyvelő s még egy pár ur. Üdvözlés után a polgármester balján helyet kínál meg. Leülnök. Rövid ideig hallgatva tanácskozásukat, felhívtam figyelmüket a künn ólálkodó vörösekre, mire az összes urak, a polgármester, dr. Erdős s az én kivételével, rövid bucsuzás után, sietve távoztak. A polgármestert távozásra kértük fel, de ő határozottan kijelentette, történjen bármi, itt marad. Egyedül nem maradhat, dr. Erdős tanácsnokot kérte, maradjon vele. A tanácsnok védekezett, három éjjel nem aludt már, rendkívül ki van merülve, pihennie kell. Most maradjak a polgármesterral én, ő haza megy, kipihen magát s visszajön, felvált engem. Ebben egyeztünk meg. De hol tartózkodjunk? Legjobb lesz a régi főjegyzői szoba. Megnéztük; jónak találtuk. A templom felőli ablakon kinézve, látjuk, hogy rendekbe fejlődött vörösek, vállra vetett fegyverrel, vezetés alatt, a debreceni kőut mentén nyugodtan masiroznak Debrecen felé. Hirtelenében azt hittük, erősebb járőr a Debrecen felől közelgő románok ellen. De a csoport a Lisszauer-korcsma előtt hirtelen frontot változtatott s formálisan megtámadta a házat. Hahó! Itt bajok lesznek. Dr. Erdős Kálmán tanácsnok nyomban eltávozott. Mi, a polgármesterral benn maradtunk a szobában. Az ablakból figyeltük az eseményeket. A polgármester hirtelen azt kérdi tőlem: „Mit tegyünk?” „Itt lenni polgármester ur, nem jó. Nagyon exponált hely ez. S különben sem tehetünk semmit.” „Hát menjünk haza.” „Menjünk.”

Utának indulva, villámgyorsan futott le a lépcsőkön, úgy, hogy én a legnagyobb

igyekezettel sem tudtam vele lépést tartani. Még a felső lépcső legfelső fokán jártam, mikor ő már elérte az alsó lépcső közepét. Csak kétségbeesett kiáltását hallottam: „Késő! Itt vannak!” Nyomban visszafordult s rendkívül izgatottan futott fel a lépcsőn vissza. A pihenőn találkoztunk. Csaknem magával sodort engem is. De én azért mégis csak lementem az alsó lépcső közepé tájáig s a lépcső házba beépített udvari ablakon kinézve, látom, hogy két hátizsákos, kézibombával körülrakott vörös, feltűzött szuronyu, lövésre készen tartott fegyverrel óvatosan jön az alsó gangon befelé. Visszafordultam s futottam a polgármester után. A főjegyzői szobában találtam. Kérdezte, mit tegyünk? „Semmi különösét polgármester ur, ha meglátjuk őket, eléjük megyünk s tessék egész nyugodtan kérdezni tőlük, mit óhajtanak elvérsak.” Én kiálltam a szoba ajtaja elé, a telefon láda mögül lestem, mi történik. Az emeleti feljáró nyílásán csakhamar megvillan a szurony s nyomban egy óvatosan körültekintő, tüzes fekete szempár, gondosan ápol, pörge fekete bajusz, piros barna, gyönyörű magyar baka fej... Középtermetű, vaskos kis magyar lép a gangra s egész bátran, határozottan felénk tart. Nyomon követi egy buta kinézésű, időtlen mozgású, magas szőke vörös. 20—22 éves fiatal legény mindkettő. Megjelenésük egyáltalán nem félelmetes, fellépésük határozott bár, de jámbor színezetű.

A polgármester megigazítja vérpisros selyem hosszú nyakkendőjét, rendbe rángatja mellényét, kabátját, határozott lépésekkel kifelé siet s megáll az előszoba gang felőli külső ajtója előtt s igen nyugodt, határozott hangon mondja: „Jó napot elvérsak! Mit parancsolnak?” A közepén előre tolakodó szőke, lövésre készen tartva fegyverét, durva hangon kéri: „Ki maga?” „Én a polgármester vagyok!” Fegyvere csövélvel rám mutat. „Hát maga?” Én csövével rámutatok. „Tudtam, hogy a „jegyző” szó véres ing a szemükben.” „Mit csinálnak itt?” Én vettem át a szót. „Inspekción vagyok a telefonnál. A polgármester elvérsak épp most jött fel, érdeklődni, nincs-e valami újság.” „Ahá, két jó madár. Persze, tanácskoztak! Hát a többi hol van?” „Nincs itt senki más!” „Nincsen? No majd meglátjuk!” „Hát az a telefon hol van?” „Itt benn a másik szobában!”

Elő ment a polgármester, utánna én, aztán a szőke, végül a barna vörös, most már hanyagul tartott fegyverrel.

A szőke a telefonhoz lépett. Szíjánál fogva bal karjára akasztotta fegyverét s nagy hozzáértéssel összekötötést kért a központtal. Amint így háttal állt felém, kis kurta, kopott haretéri csukaszürke köpenyében, tempós mozdulataival határozottan egy frontbeli jól idomított szakaszvezető benyomását tette rám. A másik egész biztosan tizedes volt, bár jelvényeket nem viseltek; s mindkettő határozottan, ha nem is helybeli, de környékbeli hajdu.

A szőke nem kapta meg a központot. Akkor hátralépett. Egyetlen mozdulattal elvágta mindkét vezetéket. Két marokra kapta fegyverét. Bal kézzel a cső felől, jobb kézzel a tusánál Balról-jobbra széles lendületet adott s vízszintesen fekvő fegyverének szuronyát teljes erővel belevágta a telefonszekrény s a fal közötti résbe s egy feszítő mozdulattal az egész készüléket

letépte a falról. Tompa dübbenéssel esett le a szekrény s folyton csengve gurult a kályha elé. Közben a barna átnézte a szobákat. „Hol van még itt telefon?” „A tűzoltóknál s a rendőrségnél.” „Mutassák meg!” Lementünk a lépcsőn. Elő a polgármester, utánna én, aztán a szőke, végül a barna vörös, liba sorban, jobb karra vetett fegyverrel. A lépcsőn leérve, a sarkon hozzánk csatlakozott az uton elfogott s visszahozott dr. Erdős Kálmán tanácsnok is. A vezetést ő vette át. Bementünk a tűzoltó-laktanyába. Pár perc múlva tompa dübbenés jelezte, hogy porbahalt a telefon itt is. Át siettünk az udvaron, be a rendőség épületébe. Már akkor az udvaron lézengett egy pár helybeli vörös, felfegyverezve.

A szőke belépve a rendőrkapitány szobájába, az asztali telefonhoz lépett s azt jobb kézzel megragadva, le akarta tépni. Erős volt a zsinór, nem engedett. Ujra megrántotta. Csak nem ment. Bosszusan a falhoz lépett s ott, hol a zsinór a falba fut, tövén ragadta meg s úgy tépte le. S az egész készüléket, a zöld zsinórt köréje csavarva, zsebrevágta. Mindez egyetlen hang nélkül történt...

„Hol vannak a fegyverek?” kérte a szőke a polgármestert. „Itt ebben a szobában”, mondta a polgármester, a rendőrbiztos szobájára mutatva. A szőke beakart nyitni. Zárva volt. „Hol a kulcs?” „Nem tudom. A rendőrkapitány tudná!” „Előkeríteni!” „Csak azt nem kerítik elő!” szól közbe egy helybeli vörös. „Betörni az ajtót!” vezényel a szőke. „Nem kell rombolni!” mondja a barna. De a szőke már emeli is fegyverét. Egyetlen ütésre felpattant az ajtózár, kinyílik az ajtó. Belép a szőke. Kutat a fegyverek között. Talál egy régi, rozsdás, nehéz lovassági kardot. Felkötö. Kutat nyugodtan tovább. A padlás feljáró szűk lépcsőházában különféle revolverekre bukkan. Marékkal huzza ki. Kettőt kiválaszt. Övébe dugja. Majd újra bemegy. Golyókat hoz ki. Töltőgeti revolvereit. Sehogyse megy. Segítek neki. Engedi. Pár golyót sikerül nyomban beillesztenem. Átdátam a revolvereket. Övébe dugja. Lovakat s kocsit kér, hogy a fegyvereket elszállíthassa. Kocsi van, De ló csak egy. Az is sánta. Bemegyünk az istállóba. Megnézzük a lovat. Bizony ez sánta. Ezzel nem messzi mennek. De mégis csak kerül elő ló, befognak, felrakják a fegyvereket az utcáról becsalogatott gyerekek segítségével s elmennek. Bucsuzól azt mondja a barna: „Nekünk parancs szerint nem így kellett volna ám magukkal bánni!”

Épp akkor tűnt fel a városháza kapujában Szabó Károly volt direktóriumi tag, a Körner-cég üzletvezetője.

Igen csodálkoztam, hogy szabadon láttam. Hisz az arany ifjuság egy tul lelkes őrzője tegnap este a város alatt letartóztatta.

Dr. Erdős Kálmán tanácsnokkal hozzásietünk. Röviden elmondjuk, mi történt s kérjük pártfogását. Szíves készséggel megígéri. Karját karomba öltve, félre von s egész testében remegve, esdve kér: „Siess a feleségemhez s nyugtátsd meg, hogy nincs semmi baj! Rendszerben van minden, legyen teljesen nyugodt s te jöj vissza!”

Már akkor minden felől özönlöttek a fegyveres vörösök. Népes volt a városház udvara. A kapukat is elálták. Utak

indultam. Vissza hív. Fülelmez hajlik. Belesug. „Tedd fel a vörös szalagodat!” „Nincsen.” Hirtelen elhatározással levezi a magát s kétfelé lépve, felét saját kezűleg kalapom szallagjához tűzi előlről. Ezt a jelenetet látják az őt álló vörösök. Szolgálat készen utat nyitnak. Kiszetnek a kapun. A posta utcán, a kis zugon át, fel a vasut utcába.

Winkler borbély üzlete előtt találkoztam Tokay József rendőrfogalmazóval. Vörös kiséri, vállavetett fegyverrel. Sietek tovább. Tulajdonképpen nem is tudom, hol lakik Szabó. Kapuja előtt áll id. Cseke Gábor nyug. tanító ur. Tőle kérdem meg. Utbaigazit. Hosszu pipaszárával a ház felé mutat. A jelzett ház ablakából csinos női fej hajlik ki. A pipaszár veszedelmes mutatására ijedten visszahúzódik. Besietek a házba. Nem tudom a járást. De csakhamar megpillantom az előbbi nőt, az üvegajtón át. Halványan áll. Gyermeke karján. Bemutatkozom. Megnevezi magát ő is. Átdadom az üzenetet. Arca felvidul. Szeme felragyog. Láthatólag jólesett neki a hír. Nyomban bucsuztam. Siettem haza.

(Folytatjuk).

HIREK

— A református templomban ma délelőtt Demjén Ferenc lelkész prédikál.

— Esperes beiktató közgyűlést tartott kedden délelőtt az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye Jakucs Sándor helyettes esperes és Szomjas Gyustáv főispán, e. m. gondnok elnöklése alatt. Helyettes esperes bejelentvén az esperesválasztás eredményét, a megválasztott Szabó Antal esperes, hajduszebeni lelkész letette a hivatali esküt, majd megtartotta nagyhatású, oszlatlan tetszést és általános tapsot aratott székfoglalóját, melyben a lelkiismereti szabadság törhetlen hívének vallotta magát és kijelentette, hogy a kizáró tanoktól és a protestáns nagy hagyományaitól, a calvini meggyőződéstől pillanatra sem tántorodik el. Építő, lelkes munkát akar végezni, amelyhez a gyülekezetek támogatását kéri. Jakucs Sándor helyettes esperes remek szép beszédben üdvözölte az új esperest, amit általános éljenzés kísért. Demjén Ferenc és Bokross Elek lelkészek mint új tanácsbírák, Ajtay Jenő lelkész pedig mint megválasztott e. m. lelkészi főjegyző tették le a hivatali esküt. Új tisztségükben Szabó Antal esperes üdvözölte őket. Ezután még 20 tanító és esperes szintén meleg szavakkal üdvözölt. Több kisebb jelentőségű tárgy tárgyalása után az egyházmegyei közgyűlés Jakucs Sándor helyettes esperesnek őszinte köszönetét fejezte ki buzgó működéséért.

— Az Ébredő Magyarok helyi szervezete vasárnap délután öt órakor népes értekezletet tartott a városháza nagytermében, amelyen a szervezkedés részleteit beszélték meg. Az értekezleten dr. Soós János orvos elnökölt.

— A Lajos-napi bált a város érdekében a Kosuth-szobor alapja javára a város mai napon tartja meg.

— A fogyasztási szövetkezet igazgatósága és felügyelőbizottsága aug. 22-én d. e. 10 órakor a közbirtokossági pénztárnok hivatalos helyiségében ülést tart.

— Harminc waggon köszönet utalt ki a szénkormánybiztos- a szoboszlói hivatalos helyiségek, iskolák, malmok szénszükségletére. Hogy mikor jöhet meg a szén, arról még egyelőre nem beszélhetünk, mert a régebbi kiutalások sem érkeztek meg.

— Állatbetegségek. Hajduszoboszlón és Pusztangyalházán a száj- és körömfájás járványosan lépett fel. A sertéspestis is annyira pusztít Szoboszlón, hogy sertés-vásárt hetek óta nem tartanak.

— A Habsburgok és a magyar trón. Az európai sajtót különösen a békeszerződés aláírása óta élénken foglalkoztatja a magyar trón betöltésének kérdése. Legutóbb a párisi Humanité között cikket a magyar monarchista mozgalomról. Eszerint Olaszország megállapodott volna Magyarországgal a magyar királyság felújításának lehetőségében. Millerand — ugymond a lap — állítólag megengedte volna, hogy a Habsburgok visszatérhessenek a magyar trónra, ha Magyarország hosszú időre katonai egyezményt köt Romániával és Lengyelországgal. Ime, így festenek a Habsburg hírek.

— Tizenkét évi fegyház hazaárulásért. Gitta Simon 59 éves oláh származású bősörményi lakos állott esütőtörökön a Suhányi A. elnöksége alatt álló gyorsított ötös tanács előtt. Gitta Simon az oláh megszállás alatt nagy ur volt Hajduböszörményben s azt hitte, hogy Böszörmény is Nagyromániához tartozik. Ő vezette az egész oláh garázdálkodást. A gazdáktól ő rekviráltatott s százezrekre menő kárt okozott nekik. A esendőröket véresre verette s úgy viselkedett, sürgött-forgott Böszörményben, mintha ő volna a mindenható Mosoiu tábornok. A törvényszék árulás büntette miatt hozott ítéletet s 12 évi fegyházra ítélte Gittát, amelyből a vizsgálati fogsággal 4 hónapot kitöltöttek vett. Balogh István ügyész súlyosbírtásért, míg a védő enyhítésért jelentett be fellebbezést.

— A gazdák posztószükségletének fedezése. A gazdák posztószükségletének fedezésére az Áruforgalmi R.-T. posztó osztályt szervezett, amely szoros kapcsolatban van az intézet gyapju osztályával. Az osztály 30—35 százalékkal olcsóbban adja a posztót, mint ahogy a kereskedésekben árulják. A gazdaközönség tehát posztószükségletének megrendelése céljából keresse fel az Áruforgalmi Budapest, Dorottya-utca 2. szám III. emelet 90. szám alatt lévő posztóosztályát, ahol a megrendelt posztót átveheti és mindgyárt magával viheti, vagy pedig menjen el a vármegyei gazdasági egyesülethez, ahol a posztóminták közszemlére vannak kitéve. Az ott kiválasztott posztóminták számát írja meg a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R.-T. szövetosztályának s ezen az alapon rendelje meg posztószükségletét. Kívánatos, hogy a gazdasági egyesületnél fekvő posztóminták alapján 2—3-féle posztót is jelöljön meg, hogy amennyiben egyik minta kifogyott volna, mindjárt a másikat lehessen küldeni. Az ott jelzett árak csomagolás és postaköltségek nélkül értendők.

**Hirdessen a
Független Hajduságban**

— A burgonya forgalmának szabaddá tétele. A hivatalos lap legközelebbi számában megjelent 6142. számú kormányrendelet a folyó évi őszi burgonya termést az egész ország területén szabaddá teszi, kivéve Szabolcs vármegyét, továbbá Bereg vármegye tiszaháti, Szatmár vármegye csengeri, fehérgyarmati és mátészalkai, végül Ungvármegye nagykaposi járását. Az erről a területről származó burgonyatermesnek átvételét és forgalombahozatalát a közlelmezési miniszter külön rendeletben fogja szabályozni és ő állapítja meg a burgonya átvételi árát is.

— A cement- és mészelosztást állami ellenőrzés alá vették. A kereskedelemügyi miniszter, tekintettel arra, hogy a cement és mészhhozatal ez idő szerint a megszállott területen levő cementgyárainkból és mészbányáinkból, valamint a külföldről a különböző forgalmi akadályok miatt szünetel, cement- és mészgyáraink egyharmad részét zár alá vette s az árnyos elosztás biztosítására bizottságot nevezett ki.

— Az állami polgári fiúiskolában a tanév aug. 24-én megkezdődik. A javító s egyéb vizsgálatok aug. 25 és 26-án tartatnak meg. A beiratkozások aug. 27—30. napjain lesznek. Fizetendő díjak: beirási díjban 20 kor., tandíjban 140 kor., s egyéb díjakban 4 kor. Részletes felvilágosítást és utasítást a tanulók az iskolában nyerhetnek. A rendes tanítás szeptember elsején megkezdődik. — Szécsy Miklós igazgató.

— A hajduszoboszlói nyilvános magán polgári leányiskola aug. 31-én kezdi meg új tanévét az állami polgári fiúiskola helyiségében. A beiráshoz hozzák magukkal a növendékek iskolai és születési bizonyítványait. A javítóvizsgálatok 25—26-án lesznek. A beírások 27—28. és 30-án tartatnak az igazgató lakásán d. e. 9—12 ig és d. u. 3—6 ig. Jakucs Pirokska m. polg. leányisk. igazgató.

— Karczagon uriháznál gimnáziumi tanulókat elfogad jó polgári ellátással Özv. Szécsy Jánosné, Szabó József-utca 2201. hsz.

Fogorvos Szoboszlón

Váry János fogorvos Budapestről teljes fogászati felszerelésével megérkezett és megkezdte működését I. tized 286. a. Posta-utca, Egri Sámuelnél. Található d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Egy jó családból való két közép, vagy hat elemi iskolát végzett fiú tanulóknak felvétetik a Plón-nyomdában

Nyomatott a Plón-nyomdában Hajduszoboszlón. 181-1920.

Fedák cipőkrém Világ márka

gyári főraktára Hajduszoboszló részére

Körner Béla örökösei utóda cégnél
Hajduszoboszlón, Fótér.

Borsajtók, Szőlőzuzók,
Tengeri-morzsolók,
Vetőgépek,
Gazdasági szekerek
azonnal beszerezhetők:
a Debreczeni
Mezőgazdasági Gépgyár
Részvénytársaságnál,
Debreczen, Varga-hegy, Déli-sor 19.

FOTO
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKSZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI UT 30.
MAGYBÁN - KISNYIRBÁN

SZIREK ANDRÁS
úri divat- és egyenruha-szabó

Katonai felszerelések, civil- és egyenruhasapkák nagy raktára.

Minden nemű munkát gyorsan és pontosan eszközöl.

Debrecen, Szent-Anna-utca 1.